

TEOG SINAVINDAKİ T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNE AİT SORULARIN KAZANIM TEMELLİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Oğuzhan KARADENİZ

*Yrd. Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü,
oguzhan.karadeniz@beun.edu.tr*

Cevat EKER

*Yrd. Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
cevateker@gmail.com*

Melek ULUSOY

*Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Doktora Öğrencisi,
melekulusoy01@gmail.com*

ÖZET

Türkiye’de ortaöğretime geçme ve yerleştirme işlemleri merkezi sınav yoluyla olmaktadır. Ortaöğretime geçiş 2013- 2014 eğitim-öğretim yılına kadar Seviye Belirleme Sınavı (SBS) ile gerçekleşirken bu yıldan itibaren Temel Eğitimden Orta Eğitime Geçiş (TEOG) sınavı uygulanmaya başlanmıştır. Bu araştırmada TEOG sınavı I. ve II. dönemde yer alan 8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların öğretim programındaki kazanımları karşılama düzeyleri çeşitli değişkenlere göre belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma tarama modelinde betimsel olarak düzenlenmiştir. Doküman inceleme yönteminin kullanıldığı araştırmada, TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait I. dönem 20, II. dönem 20 soru olmak üzere toplam 40 soru incelenmiştir. Araştırma sonunda TEOG sınavında I. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yer alan 20 sorunun, sınav programda yer alan toplam 14 kazanımdan 13 tanesi ile ilişkili olarak sorulduğu tespit edilmiştir. II. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yer alan 20 sorunun ise programdaki 66 kazanımdan 20 tanesi ile ilişkili olduğu görülmektedir. Ayrıca, ünitelerden çıkan soru sayılarının kazanım sayılarıyla doğru orantılı olmadığı, hatta bazı ünitelerden de hiç soru sorulmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: TEOG, Kazanım, İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük

EVALUATION BASED ON ACQUISITION OF THE QUESTIONS IN THE COURSE OF THE REVOLUTION HISTORY AND KEMALISM IN THE PASSING FROM BASIC EDUCATION TO HIGH EDUCATION EXAM (TEOG)

ABSTRACT

Passing to High school and placement process were conducted through a central examination. While passing the high school were being carried out with Placement Test (SBS) until the 2013-2014 academic year, the Passing from Basic Education to High education Exam (TEOG) has been started to being implemented. In tis study, The meeting level of the acquisitions in the curriculum with the question which takes place in of the Eight Class Course of the Revolution History and Kemalism the Passing from Basic Education to High education Exam (TEOG) in both first and second term was tried to be determined by several variables. The study was organized as a descriptive survey method. In the research which document analysis method was used, Total of 40 questions, which is 20 in First Term and 20 in Second Term were examined in the the Passing from Basic Education to High education Exam (TEOG) They were related with The Course of the Revolution History and Kemalism. In the end of the study, it was found that 20 questions which

took place in The Course of the Revolution History and Kemalism in the First Term were asked in relation to the acquisition, 13 out of 14, which took place Exam Program in the the Passing from Basic Education to High education Exam (TEOG). It was observed that 20 questions which took place in The Course of the Revolution History and Kemalism in Second Term were asked in relation to the acquisition, 20 out of 66. It was found that the number of questions asked in the units were not directly proportional to the number of the acquisition, even some of the units are not asked any questions.

Keywords: The Passing from Basic Education to High education Exam, Acquisition, The Course of the Revolution History and Kemalism

GİRİŞ

20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişim ve değişimler içinde bulunduğumuz çağın bilgi çağı olarak nitelendirilmesine sebep olmuştur. Bilgi toplumu, bilgi reformu, e-öğrenme, hayat boyu öğrenme gibi küresel kavramlar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de etkili olmaktadır. Tüm toplumlarda eğitim ile bilginin yararlılığı, gerekliliği sorgulanarak çağın gereklerine cevap verebilecek nitelikte bireyler yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Sadioğlu ve Bilgin, 2008). Bu hedefi gerçekleştirmek için araştıran, sorgulayan, özgüveni yüksek, problem çözme becerisi gelişmiş, kendini ifade eden, dünyaya entegre olmuş bireylerin yetiştirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası alanda araştırmalar yapılmaktadır.

Eğitim sistemleri ait oldukları toplumlarla bütünleşerek öğrencilere çevreyi kontrol etme ve uyum sağlama yeteneği kazandırmaktadır. Günümüz toplumlarında nitelikli insan gücüne olan ihtiyacın artması eğitim sistemleri içerisinde yer alacak öğrencileri seçme kriterlerinin değişmesini zorunlu kılmaktadır. Değişen eğitim paradigmaları öğrencinin merkeze alındığı, bireysel farklılıkların önemsendiği ve her öğrencinin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu öğrenme süreçlerini gündeme taşımaktadır (Yeşilyurt, 2012).

Eğitim kurumları toplumun en temel sosyal kurumlarıdır (Ergün, 1994). Bu kurumlarda verilen örgün eğitim Milli Eğitim'in amaçlarına göre hazırlanmış okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim gibi birbirini takip eden kademelerden oluşmaktadır. Her bir kademede belirli bir yaş grubuna yönelik plan ve program mevcuttur (Çepni ve Çil, 2010). Eğitim programları, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yolu ile sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir (Gözütok, 2003; Demirel, 2012). Öğretim programı ise belirli bir öğretim basamağında sınıf ve derslerde ele alınacak konu ve amaçların öğrencilerin ilgi, ihtiyaç, yaş ve zihin düzeylerine göre belirlenerek, derslerin haftada kaç saat okutulacağını gösteren kılavuzdur (Binbaşıoğlu, 1991).

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirlemek ve bu alanda diğer ülkelerle karşılaştırma yapmak amacı taşıyan ulusal ve uluslararası sınavlar mevcuttur. Uluslararası sınavlardan PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim) öğrencilerin okuma tutum ve alışkanlıklarını belirlemeye yönelik iken (Pirls, 2003) TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması) öğrencilerin matematik ve fen alanında kazandıkları becerileri değerlendiren bir sınavdır (Timss, 2014). PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) sınavında ise 15 yaş grubunda öğrencilerinin öğrendikleri bilgileri okul ve okul dışı yaşantılarında kullanabilme yeterliliklerinin,

karşılaştıkları yeni durumları anlama, tahminde bulunma, sorunları çözme ve karşılaştırma yapabilme becerileri belirlenmektedir. PISA sınavı bu yönü ile diğer sınavlardan ayrılmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2011).

Türkiye uluslararası değerlendirme sınavlarına katılmaktadır. Sınav sonuçları değerlendirilerek ulusal eğitim sistemine yönelik dönütler elde edilmektedir. Ülkemizde öğrenciler bir üst kademedeki eğitime devam etme ve geleceklerini belirleme aşamasında ulusal sınavlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sınavlar eğitimde istendik sonuçlara ne derecede ulaşıldığını göstermesi açısından önem arz etmektedir (Doğan ve Sevindik, 2011). Doğası gereği değişim ve gelişime açık olan eğitim sistemleri içerisinde, ortaöğretime geçiş aşamasında sınav uygulanması, bu sınavların zamanın şartlarına göre değişmesi; sürdürülebilir, esnek ve işlevsel bir yapı için gereklidir. Eğitim, yaşam boyu devam eden bir süreçtir ve süreç içerisinde eksikliklerin giderilerek yeni uygulamaların yapılması kaçınılmazdır (Bender, 2005).

Sınavların kullanılış amaçları birbirinden farklıdır (Bal, 2011). Sınavlar eğitim sisteminin etki derecesinin kontrol edilmesi, izlenmesi, arz talep dengesinin sağlanması, adaletli bir seçme işleminin yapılması ve ileriye dönük olarak nelerin yapılabileceğinin belirlenmesi açısından önemlidir (Erdoğan, 2010). Çocukların başarı durumlarını görmek, eğitim öğretim sorunlarını belirlemek için yapılan ulusal sınavlar öğrencileri ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime veya meslek alanlarına yöneltmektedir (Demirel, 2008). Uygulanan bu sınavlar ölçme ve değerlendirmeyi gerçekleştirmektedir (Kutlu, 2003).

Milli eğitim hizmetinin Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi Türk Milli Eğitimi'nin temel ilkelerindedir. Ortaöğretim kurumları ilköğretimden yükseköğretime geçiş aşamasındaki basamağı oluşturmaktadır. 1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre ortaöğretim; ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsamaktadır. İlköğretimi tamamlayarak ortaöğretime devam etmeye hak kazanmış her öğrenci ortaöğretime devam etme, ortaöğretim imkânlarından ilgi ve kabiliyeti oranında yararlanma hakkına sahiptir. Ortaöğretimin amacı; bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde ortak bir genel kültür vermek, kişi ve toplum sorunlarını öğrencilere tanıtarak çözüm yolları aramak, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya katkıda bulunma bilinci kazandırmak, öğrencileri yükseköğretime ve iş hayatına hazırlamaktır. Bu amaçlar gerçekleştirilirken öğrencilerin yetenekleri, istekleri ve toplumun ihtiyaçları göz önünde tutulmaktadır (Öztürk, 2011).

Türkiye'de, 1997 yılına kadar ilkokuldan sonra ortaokullara geçiş merkezi seçme ve yerleştirme sınavı sonuçlarına göre yapılmıştır. Bu yıldan sonra ortaöğretime geçiş, Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS) adı ile her yıl Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan, 8. sınıf öğrencilerinin katıldığı liselere giriş sınavı sonuçlarına göre gerçekleştirilmiştir. Ortaöğretime geçiş sisteminde, öğretim programlarındaki gelişim ve değişimlere paralel olarak, 2004 yılından itibaren yapı, içerik, zamanlama, puan hesaplama yönünden değişiklikler yapılmış ve 2008 yılında OKS kaldırılmıştır. Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Sistemi (OGES) kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından merkezi olarak Seviye Belirleme Sınavları (SBS) uygulanmaya başlamıştır (MEB, 2012). SBS; performans testi yapısında, çoktan seçmeli sorulardan oluşan, yıl sonu gerçekleşen, öğretim programındaki

konuları kapsayan, düzey belirleyici bir değerlendirme sınavıdır (Karabacak, 2010). SBS; öğretim programındaki kazanımları esas almış, ilköğretim programı kapsamı içerisinde Fen ve Teknoloji, Türkçe, Sosyal Bilimler, Matematik ve İngilizce derslerinden ilköğretimin 6, 7 ve 8. sınıflarında okuyan öğrencilerin seviyelerini belirleme amacı ile uygulanmıştır (MEB, 2013). Tanıma ve yerleştirmeye yönelik bir sınav olan SBS, 2010 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 8. sınıf sonunda tek bir sınav uygulanması kararı alınarak, kademeli olarak yürürlükten kaldırılmıştır (Yakar, 2011).

Türkiye’de öğrenci sayısının fazla, nitelikli okul sayısının az olması sebebiyle öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı’nın yaptığı merkezi sınav sonuçlarına göre okullara yerleştirilmektedir. Ortaöğretime geçiş sınavı nasıl olmalı, SBS yerine nasıl bir uygulama getirilmeli gibi sorular kamuoyunda gündem teşkil etmiştir. EARGED araştırmasına göre SBS dershanelere olan yönelim ve bağımlılığı arttırmıştır. Bu artıştaki sebep; öğretim programı ile SBS arasındaki ilişkinin tam olarak kavranamaması, ailelerin gelecek kaygısını yoğun olarak yaşaması, okul çeşitliliğinin talepler karşısında yetersiz kalması, öğrenci, öğretmen ve veliler tarafından sınavın bir yarış gibi algılanmasıdır. Yıl sonu girilen tek bir sınavla geleceğin belirlenmesi öğrencilerde ve velilerde sınav stresi ve sınav kaygısının yaşanmasına neden olmuştur (EARGED, 2010; Akt. Karadeniz, Er ve Tangülü, 2014). Sınavdan kaynaklanan sıkıntıların giderilmesi, öğrencilerin mağdur olmamaları vb. konularda ne gibi yenilikler yapılabileceği hakkında farklı görüş ve önerileri değerlendirmek için Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2013 yılında gerçekleştirdiği yeniden yapılanmaya yönelik önerilerde şu noktalar öne çıkmıştır:

- Ortaöğretim sisteminde eğitim kalitesi artırılarak tüm yurtda ve liselerde eğitim eşit olarak uygulanmalıdır.
- Sınavın değerlendirme aşamasında tek bir girdi ile hareket edilmemeli; başarı notu, öğretmen puanı, tercihler, öğrencinin özel yetenekleri gibi veriler dikkate alınmalıdır.
- Merkezi sınavla öğrenci alan liselerin sayısı artmalıdır.
- Merkezi yerleştirme sınavına giren öğrenci sayısı azaltılmalı, başarı dilimindeki öğrencilerin sınava girmesi sağlanmalıdır.
- Sınav soruları yalnızca çoktan seçmeli olmamalı, açık uçlu sorular da yer almalıdır.
- Yerleştirme sınavında, okul başarı puanı ve öğretmen karar puanı oranı kademeli olarak artırılmalıdır (Eğitim Reformu Girişimi, 2013).

2013-2014 öğretim yılından itibaren ortaöğretime geçiş için Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavı uygulanmaya başlanmıştır. TEOG uygulaması ile öğrencinin başarısı belirli bir zaman dilimindeki anlık performansa göre değil, geniş bir süreç içerisinde göstermiş olduğu performansa göre ölçülecektir. MEB’e (2013) göre TEOG sınavı ile ulaşılmak istenen amaçlar ise:

- Eğitim süreci içerisinde öğretmenlerin ve okulun rolünü daha belirgin hale getirmek,
- Öğrenci, öğretmen ve okul arasındaki bağı kuvvetlendirmek,
- Müfredatın tüm yurtda eş zamanlı olarak uygulanmasını sağlamak,
- Sürece yayılan sınav ile yaşanan sınav kaygısını en aza indirmek,

- Öğretmenlerin mesleki performanslarını arttırmak,
- Okul dışı eğitim kurumlarına yönelik ihtiyacı azaltmak,
- Değerlendirmelerin objektif bir şekilde, sürece yayılarak gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Başarıyı değerlendirmek,
- Sınavlarda telafi imkânı sağlamak,
- Öğrencinin ders dışı kültürel, sanatsal, sosyal ve sportif etkinliklerini değerlendirmektir.

Ortaöğretime yerleştirme puanı, TEOG sınavı puan ortalamasının %70'i ve diploma puanının %30'u alınarak hesaplanmaktadır (MEB, 2013). Çalışmanın özgünlüğü TEOG sınavı kapsamında yer alan 6 dersten birisi olan T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının programda yer alan kazanımlara göre ilk kez analiz ediliyor olmasıdır. Kazanımlar bir derste öğrencilerin kazanması gereken özellik ve davranışlardır (Sünbül, 2011). Çalışmanın amacı 2013-2014 eğitim-öğretim yılında I. ve II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Programı'nda yer alan kazanımlara ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmada hedeflenen amaca bağlı olarak araştırılmak istenen alt problemler şu şekilde sıralanabilir:

1. I. Dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları hangi konu ve kazanımlarla ilişkili olarak sorulmaktadır?
2. I. Dönem TEOG Sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının ünite ve kazanım sayılarına dağılımı nedir?
3. II. Dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları hangi konu ve kazanımlarla ilişkili olarak sorulmaktadır?
4. II. Dönem TEOG Sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının ünite ve kazanım sayılarına dağılımı nedir?

YÖNTEM

Türkiye'de 8.sınıf öğrencilerine 2013 ve 2014 yılında uygulanan TEOG sınavı I. ve II. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının kazanım temelli olarak değerlendirildiği bu araştırma tarama modelinde betimsel olarak düzenlenmiştir. Tarama modelleri geçmişte var olan veya halen devam eden bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2005). Yıldırım ve Şimşek'e (2008) göre betimsel çalışmalarda değişkenler arasındaki ilişki değiştirilmeden konu hâlihazırdaki durumu ile araştırılmaktadır. Konunun var olan durumu ortaya konulmakta, veriler derlenerek düzenlenmekte ve bir profil çıkartılması amaçlanmaktadır (Çömlekçi, 2001).

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Doküman inceleme, nitel araştırmalarda etkili şekilde kullanılmaktadır. Araştırmanın amacına yönelik kaynaklara ulaşılarak veriler tespit edilmektedir (Çepni, 2007). Araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi veren yazılı ve basılı materyallerin analizinin yapılması ile gözlem veya görüşme yapmaya gerek kalmamaktadır

(Karasar, 2005). Dokümanlar diğer araştırma yöntemleri ile kullanılabilceği gibi bir çalışmada tek başlarına çalışmanın tüm veri setini oluşturabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Bu çalışmada 2013-2014 yıllarında TEOG sınavında sorulan toplam 40 adet T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorusu doküman olarak kullanılmıştır.

Veri Toplanma Aracı ve Verilerin Analizi

TEOG sınavında okul notları ile okullarda yapılan sınavların bir kısmının merkezi olarak yapılmasından elde edilen puanlar birlikte hesaplanmaktadır. Sınav kapsamında öğrenciler; 8. sınıf boyunca her bir dönemde Matematik, Fen Bilimleri, Türkçe, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Yabancı Dil derslerinden 1. ve 2. yarıyıl olmak üzere tüm yılda toplam 12 merkezi sınava tabi tutulmaktadır. 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlayan TEOG'un ilk dönem ortak sınavları 28-29 Kasım 2013, ikinci dönem ortak sınavları 28-29 Nisan 2014 tarihinde yapılmıştır.

Araştırma verilerine; TEOG I. ve II. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları (oges.meb.gov.tr, 2014), 8. Sınıf Öğretim Programı (MEB, 2006), 8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitabı (Ülker, 2014) ve 8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Öğretmen Kılavuz Kitabı (Başol, Yıldırım, Koyuncu, Yıldız ve Evirge, 2012) dokümanları kullanılarak ulaşılmıştır. Araştırmada 2013-2014'de uygulanan TEOG sınavı I. ve II. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait toplam 40 soru üzerinde kapsam geçerliliği çalışması yapılmıştır. Araştırma verileri TEOG sınavında yer alan I. ve II. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları (2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Ortak Sınavlar e-Kılavuzu, 2013) ilgili alanyazının taranması ve üç alan uzmanının görüşüne başvurarak hazırlanan "soru inceleme formu"na göre incelenmiştir. Soru inceleme formunda soruların;

- Ait olduğu ünite,
- Ünite içerisinde kapsadığı konu,
- Konu içerisinde ölçülmek istenilen kazanım,
- Ünite içerisindeki toplam kazanım sayıları,
- Kazanımlara ait konuların ders saati süreleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmada I. ve II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların kapsam geçerliliğinin sağlanması amacıyla soru-kazanım uyumu arasındaki ilişki irdelenerek sorularda yer alan kazanımlar tanımlanmıştır. Bu tanımlamanın ardından sorunun istenilen kazanımı ölçüp ölçmediği belirlenmiştir.

Örnek 1:

11. • Halide Edip Adıvar, Millî Mücadele’de yaralanan Peyami adlı bir kişinin yazdığı hatıralarını “Ateşten Gömlek” adlı romanında işlemiştir.

• Kurtuluş Savaşı’nda Türk milletinin kadını, yaşlısı ve çocuğuyla cephede savaşan ordusuna destek olması, Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Ankara” adlı romanına konu olmuştur.

Verilen durumlar, Kurtuluş Savaşı’nın aşağıdakilerden hangisi üzerine yansımalarına örnektir?

A) Edebiyat B) Siyaset
C) İktisat D) Sanat

II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait 11. sorunun “örnek eser incelemeleri yaparak dönemin toplumsal olaylarının sanat ve edebiyat üzerine yansımalarını fark eder” kazanımına uygun bir soru olarak sorulduğu tespit edilmiştir. Soru kökünde yer alan ifadelerde edebi ürünlerden bahsedildiği görülmektedir. Kazanımda öğrencilerin örnek eserleri inceleyerek dönemin toplumsal olaylarının edebiyata yansımalarını fark etmesi hedeflenmektedir. Bu yüzden 11. soru T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait 3.7. kazanımı ile ilişkilendirilmiştir.

Örnek 2:

18. “Devlet, gerek bireylerin özgürlüğünü temin için millet üzerinde bir nüfuza ve gerek millet ve memleketin bağımsızlığını koruyabilmek için kendine özgü bir nüfuz ve kuvvete sahip olmalıdır... O, öyle bir nüfuzdur ki, devlet kavramında kendiliğinden vardır ve devlet, onu halk üzerinde uygulamak ve milleti dışarıda diğer milletlere karşı savunmak yetkisine sahiptir.”

ATATÜRK

Yukarıdaki paragrafta, Atatürk’ün önem verdiği millî güç unsurlarından hangisi vurgulanmıştır?

A) Askerî güç B) Siyasi güç
C) Ekonomik güç D) Sosyokültürel güç

II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait 18. sorunun “millî güç unsurlarının Atatürk’ün yönetim anlayışındaki yerini ve önemini kavrar” kazanımına uygun bir soru olduğu tespit edilmiştir. 18. soru incelendiğinde soru paragrafında Atatürk’ün millî güç unsurlarından siyasi güç ve ona verdiği önemle ilgili sözü yer almaktadır. Soru kökünde de millî güç unsurlarından bahsedilmiştir. Gerek kazanım içerisinde yer alan kavramların kullanılması açısından gerekse içerik yönünden 18. sorunun 5.3. kazanımı ile ilgili olduğu ilişkilendirilmiştir.

Araştırmada I. ve II. dönem TEOG sınavında uygulanan T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait toplam 40 soruda her bir sorunun hangi ünite, konu alanı ve kazanıma ait olduğu tespit edilerek sınıflandırılması yapılmıştır. Punch'a (2005) göre nitel araştırmalarda veriler çözümlene aşamasında birçok kez gözden geçirilmelidir. Nitel bir araştırma olan bu çalışmada geçerlik ve güvenilirliği sağlamak amacıyla uzman tutarlık incelemesi için (Yıldırım ve Şimşek, 2008) bir alan uzmanına başvurulmuştur. Alan uzmanının yönlendirmesi ile çalışmaya son hali verilmiştir. Sınıflandırmanın tamamlanmasının ardından değerlendirme sonuçları alan uzmanı tarafından incelenmiş ve verilerin %90 oranında tutarlı olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular yorumlanarak betimlenmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan bulgular ve bunların analizleri sunulmuştur. Bulgular alt problemlere göre başlıklar altında sıralanmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

I. Dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının hangi konu ve kazanımlarla ilişki olduğunu tespit etmek için yapılan betimsel analiz sonucunda elde edilen bulgular tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2013 – 2014 Eğitim Öğretim Yılı I. Dönem TEOG Sınavının Kazanım ve Konulara Göre Dağılımı

Soru No	Ünite Adı	Konu Adı	Kazanım	Ders Saati
1. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Batıya Erken Açılan Kent Selanik	1.1. Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder.	20 DK
2. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Cepheden cepheye Mustafa Kemal	1.3. Atatürk'ün askerlik hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.	40 DK
3. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Dört Şehir ve Mustafa Kemal	1.5. Atatürk'ün fikir hayatının oluşumuna ve gelişimine etki eden Selanik, Manastır, Sofya ve İstanbul şehirlerindeki ortamın rolünü fark eder.	40 DK
4. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Cepheden cepheye Mustafa Kemal	1.4. Örnek olaylardan yola çıkarak Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.	40 DK
5. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Mustafa Kemal Liderlik Yolunda	1.6. Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Milli Mücadele liderliği açısından yorumlar.	40 DK
6. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Mustafa Kemal Liderlik Yolunda	1.6. Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Milli Mücadele liderliği açısından	40 DK

yorumlar.				
7. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Osmanlı Devleti Hangi Cephede?	2.1. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumunu, topraklarının paylaşılması ve işgali açısından değerlendirir.	40 + 40 DK
8. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Ve Milli Mücadele Başlıyor	2.4. Mustafa Kemal'in Milli Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları Milli bilincin uyandırılması, Milli birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	40 DK
9. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Geldikleri Gibi Giderler	2.2. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu değerlendirir.	40 + 40 DK
10. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Geldikleri Gibi Giderler	2.2. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu değerlendirir.	40 + 40 DK
11. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Egemenlik Milletindir	2.5. Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esasları ile ilişkilendirir.	40 + 40 DK
12. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Geldikleri Gibi Giderler	2.3. Kuvâ-yı Milliye ruhunun oluşumunu, Milli cemiyetleri ve Milli varlığa düşman cemiyetlerin faaliyetlerini analiz eder.	40 + 40 DK
13. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Ve Milli Mücadele Başlıyor	2.4. Mustafa Kemal'in Milli Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları Milli bilincin uyandırılması, Milli birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	40 DK
14. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Ve Milli Mücadele Başlıyor	2.4. Mustafa Kemal'in Milli Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmaları Milli bilincin uyandırılması, Milli birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir.	40 DK
15. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Egemenlik Milletindir	2.8. Mustafa Kemal'in Milli Mücadeleyi örgütlerken karşılaştığı sorunlara bulunduğu çözüm yollarını, onun liderlik yeteneği ile ilişkilendirir.	40 + 40 DK
16. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Egemenlik Milletindir	2.5. Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esasları ile ilişkilendirir.	40 + 40 DK
17. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Egemenlik Milletindir	2.5. Misak-ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını "ulusal egemenlik", "tam bağımsızlık" ilkeleri ve	40 + 40 DK

vatanın bütünlüğü esası ile ilişkilendirir.

18. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Bariş Antlaşması mı, Ölüm Fermanı mı?	2.7. İstanbul yönetimince imzalanan Sevr Antlaşması'na karşı Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin tutumunu değerlendirir.	40 DK
19. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Büyük Millet Meclisi İsyanlara Karşı	2.6. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerini ve uygulama sürecini değerlendirir.	40 DK
20. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Egemenlik Milletindir	2.8. Mustafa Kemal'in Milli Mücadeleyi örgütlerken karşılaştığı sorunlara bulduğu çözüm yollarını, onun liderlik yeteneği ile ilişkilendirir.	40 + 40 DK

Milli Eğitim Bakanlığının “2013 – 2014 eğitim öğretim yılı 8. sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi konu ve kazanımlarının çalışma takvimine göre dağılım çizelgesi” (MEB, 2013) esas alındığında, 28-29 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen I. dönem TEOG sınavı öncesinde T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait ilk iki ünitenin okullarda işlenmesi, soruların bu iki üniteyi kapsamalarını gerektirmektedir. Bu üniteler “Bir Kahraman Doğuyor”, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler”dir. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı (MEB, 2006) ve 8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Öğretmen Kılavuz Kitabı'nda (Başol vd., 2012) “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesinde 6, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinde 8 kazanım olmak üzere toplamda 14 kazanım yer almaktadır. Sınav soruları bu 14 kazanımı kapsamaktadır. Tablo 1’de yer alan T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2013-2014 öğretim yılı I. dönem TEOG sınavına ait 20 soru incelendiğinde, 20 sorunun 6’sı “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesine aittir. Bu üniteye ait 6 kazanımdan 5 tanesi sınavda soru olarak öğrencilerin karşısına çıkmıştır. Geriye kalan 14 soru ise “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinde yer alan 8 kazanımın tamamını kapsamaktadır.

Tablo 1 incelendiğinde “1.2. Atatürk’ün öğrenim hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar” kazanımıyla ilişkili soru bulunmadığı görülmektedir. “1.6. Atatürk’ün 1919’a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Milli Mücadele liderliği açısından yorumlar” kazanımıyla bağlantılı olarak 2 soru bulunduğu tespit edilmiştir. 1.1., 1.3., 1.4. ve 1.5. kazanımlarıyla ilgili ise 1’er soru sorulduğu görülmektedir.

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı (2006) incelendiğinde, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinde 8 kazanım bulunmaktadır. “2.2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu değerlendirir” kazanımıyla bağlantılı 2 soru, “2.4. Mustafa Kemal' in Milli Mücadelenin hazırlık döneminde yaptığı çalışmalarını milli bilincin uyandırılması, milli birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirir” kazanımıyla ilgili 3 soru, “2.5. Misak ı Milli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisi'nin açılışını “ulusal egemenlik”, “ tam bağımsızlık” ilkeleri ve vatanın bütünlüğü esası ile ilişkilendirir” kazanımıyla ilgili 3 soru, “2.8. Mustafa Kemal' in Milli Mücadeleyi örgütlerken karşılaştığı sorunlara bulduğu çözüm yollarını, onun liderlik yeteneği ile ilişkilendirir” kazanımıyla

ilişkili 2 sorunun yer aldığı görülmektedir. 2.1., 2.3., 2.6. ve 2.7. kazanımlarıyla ilgili ise 1'er soru yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre I. dönem TEOG sınavında yer alan 20 soruda "Bir Kahraman Doğuyor" ünitesinden 5, "Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler" ünitesinden 8 kazanım olmak üzere 13 kazanıma ait sorulara yer verilmiştir. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Öğretim Programı'nda (2006) yer alan "Bir Kahraman Doğuyor" ve "Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler" ünitelerine ait 14 kazanımdan 13'ü ile ilgili sorulara yer verildiğinden kapsam geçerliliğinin olduğu söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

I. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının ünite ve kazanım sayılarına göre dağılımını tespit etmek için yapılan betimsel analiz sonucunda elde edilen bulgular tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. 2013 – 2014 Eğitim Öğretim Yılı I. Dönem TEOG Sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Sorularının Ünite ve Kazanım Sayılarına Göre Dağılımı

Ünite	Toplam Kazanım	Soru Sorulan	TEOG Soru	TEOG Soru
	Sayısı	Kazanım Sayısı	Sayısı	Yüzdesi (%)
Bir Kahraman Doğuyor	6	5	6	30
Milli Uyanış: Yurdumuzun	8	8	14	70
Toplam	14	13	20	100

Öğrencilere kazandırılması hedeflenen kazanım sayısı ile sınavda soru olarak çıkan kazanımlar bazında üniteler değerlendirildiğinde soruların %70'i "Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler" ünitesine, %30'u ise "Bir Kahraman Doğuyor" ünitesine ait olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının hangi konu ve kazanımlarla ilişki olduğunu tespit etmek için yapılan betimsel analiz sonucunda elde edilen bulgular tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2013 – 2014 Eğitim Öğretim Yılı II. Dönem TEOG Sınavının Kazanım ve Konulara Göre Dağılımı

Soru No	Ünite Adı	Konu Adı	Kazanım	Ders Saati
1. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Batiya Erken Açılan Kent: Selanik	1.1. Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder.	20 DK
2. Soru	Bir Kahraman Doğuyor	Mustafa Kemal Liderlik Yolunda	1.6. Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Milli Mücadele liderliği açısından yorumlar.	40 DK

3. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Geldikleri Gibi Giderler	2.3. Kuvâ-yı Milliye ruhunun oluşumunu, Milli cemiyetleri ve Milli varlığa düşman cemiyetlerin faaliyetlerini analiz eder.	40 + 40 DK
4. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Osmanlı Devleti Hangi Cephede?	2.1. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumunu, topraklarının paylaşılması ve işgali açısından değerlendirir.	40 + 40 DK
5. Soru	Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler	Büyük Millet Meclisi İsyanlara Karşı	2.6. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkartılma gerekçelerini ve uygulama sürecini değerlendirir.	40 DK
6. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	İstiklal Milletimindir	3.6. Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sürecinde elde ettiği askerî başarılarının ulusal ve uluslararası etkilerini değerlendirir.	40 DK
7. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	Destanlaşan Direniş	3.1. Kurtuluş Savaşı'nda Doğu ve Güney cephelerinde yapılan mücadeleleri, sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.	40 DK
8. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	Savaşa Rağmen Eğitim Kongresi	3.3. Kurtuluş Savaşı'nın yaşandığı ortamda Atatürk'ün Maarif Kongresi yaparak Türkiye'nin Milli ve çağdaş eğitimine verdiği önemi kavrar.	40 DK
9. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	Anadolu İnsanının Büyük Fedakârlığı	3.4. Türk milletinin Milli birlik, beraberlik ve dayanışmasının ifadesi olarak Tekâlif-i Milliye Kararları'nın uygulamalarını inceler.	40 DK
10. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	İstiklal Milletimindir	3.6. Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sürecinde elde ettiği askeri başarılarının ulusal ve uluslararası etkilerini değerlendirir.	40 DK
11. Soru	"Ya İstiklal, Ya Ölüm"	Sanat ve Edebiyat Eserlerimizde Kurtuluş Savaşımız	3.7. Örnek eser incelemeleri yaparak dönemin toplumsal olaylarının sanat ve edebiyat üzerine yansımalarını fark eder.	40 DK
12. Soru	Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	Saltanattan Milli Egemenliğe	4.1. Milli egemenlik anlayışının güçlendirilmesi sürecinde saltanatın kaldırılmasını değerlendirir.	20 DK
13. Soru	Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	Milli Sınırlardan Milli Ekonomiye	4.3. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararları, Milli iktisat anlayışı ve tasarruf bilinci açılarından inceler.	20 DK
14. Soru	Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	Zaferin ve Bağımsızlığın Tescili	4.2. Sevr ve Lozan Antlaşmalarını karşılaştırarak Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder.	20 DK
15. Soru	Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	Çağdaş Devlete Doğru	4.6. 3 Mart 1924'te kabul edilen kanunların gerekçelerini ve toplum hayatında meydana getirdiği değişimleri fark eder.	40 + 40 DK

16. Soru	Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	Çok Partili Demokratik Yaşam	4.7. Atatürk'ün çok partili siyasî hayata verdiği önemi kavrar.	40 DK
17. Soru	Atatürkçülük	Türk Çağdaşlaşması	5.1. Atatürkçülüğün amaç ve niteliklerini kavrar.	40 DK
18. Soru	Atatürkçülük	Her şey Güçlü Bir Türkiye için	5.3. Milli güç unsurlarının Atatürk'ün yönetim anlayışındaki yerini ve önemini kavrar.	40 DK
19. Soru	Atatürkçülük	Toplumda Devlet Desteği	5.9. Devletçilik ilkesinin devlete siyasî, sosyal ve kültürel alanda yüklediği görevleri açıklar.	40 + 40 DK
20. Soru	Atatürkçülük	Cumhuriyetle Bir Milletiz	5.4. Cumhuriyetçilik ilkesinin önemini ve cumhuriyet yönetiminin Türk toplumuna sağladığı faydaları kanıtlara dayalı olarak açıklar.	40 DK
		Ne Mutlu Türk'üm Diyene!	5.6. Atatürk'ün milliyetçilik ilkesinden yola çıkarak Milli birlik ve beraberliğin önemine inanır.	40 + 40 DK

II. dönem TEOG sınavı 28-29 Nisan 2014 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu tarihe kadar T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait 4 ünitenin okullarda işlenmesi, 5. ünitenin ise 15 kazanımının öğrencilere kazandırılması gerekmektedir. İkinci dönem TEOG sınavında yer alan 20 soru “Bir Kahraman Doğuyor”, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler”, “Ya İstiklal Ya Ölüm!”, “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ve “Atatürkçülük” ünitelerine aittir. 5 üniteyle ilgili olarak 20 kazanımla ilişkili sorulara yer verildiği görülmektedir. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programında “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesinde 6, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinde 8, “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinde 7, “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesinde 25, “Atatürkçülük” ünitesinde 17 kazanım bulunmaktadır. “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesinden 2 soru, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinden 3 soru, “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinden 6 soru, “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesinden 5 soru, “Atatürkçülük” ünitesinden 4 soru sorulduğu görülmektedir.

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı'nda “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesine ait 6 kazanım yer almaktadır. Tablo 3 incelendiğinde 1.1. ve 1.6. kazanımlarıyla ilişkili 1'er soruya yer verildiği görülmektedir. “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesinde bulunan 6 kazanımın 4'üne II. dönem TEOG sınavında yer verilmediği anlaşılmaktadır. “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinde 8 kazanım yer almaktadır. 2.1., 2.3. ve 2.6. kazanımlarıyla ilişkili II. dönem TEOG sınavında 1'er soruya yer verildiği görülmektedir. Diğer 5 kazanım ile ilgili soru sorulmadığı anlaşılmaktadır. “Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesinde 7 kazanım bulunmaktadır. Tablo 3 incelendiğinde II. dönem TEOG sınavına ait 20 sorunun 6'sı “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinden sorulmuştur. 3.1., 3.3., 3.4. ve 3.7. kazanımlarıyla ilgili 1'er soruya yer verildiği görülmektedir. “3.6. Türk milletinin Kurtuluş Savaşı sürecinde elde ettiği askeri başarılarının ulusal ve uluslararası etkilerini değerlendirir” kazanımıyla ilgili ise 2 sorunun yer aldığı görülmektedir. “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinde bulunan 7 kazanımın 2'si ile ilgili II. dönem TEOG sınavında soru sorulmadığı anlaşılmaktadır.

“Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesinde 25 kazanım yer almaktadır. II. dönem TEOG sınav soruları incelendiğinde 25 kazanımın 5’ine yer verilerek 5 sorunun sorulduğu görülmektedir. Yer verilen kazanımların 4.1., 4.2., 4.3., 4.6. ve 4.7. olduğu görülmektedir. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı’nda “Atatürkçülük” ünitesi kapsamında 17 kazanım yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının “2013 – 2014 eğitim öğretim yılı 8. sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi konu ve kazanımlarının çalışma takvimine göre dağılım çizelgesi” (MEBb, 2013) esas alındığında “Atatürkçülük” ünitesinde yer alan 17 kazanımın 15’inin sınav öncesinde öğrencilere kazandırılması gerekmektedir. Tablo 2 incelendiğinde 20 sorunun 4’ünün “Atatürkçülük” ünitesinden sorulduğu görülmektedir. Ünite kapsamında bulunan 15 kazanımın 5’i ile ilişkili sorular yer almaktadır. Yer verilen kazanımların 5.1., 5.4., 5.6. ve 5.9. olduğu anlaşılmaktadır.

II. dönem TEOG sınavında “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesindeki 1.2., 1.3., 1.4. ve 1.5., “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesindeki 2.2., 2.4., 2.5., 2.7. ve 2.8., “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesindeki 3.2. 3.5. “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesindeki 4.4., 4.5., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11., 4.12., 4.13., 4.14., 4.15., 4.16., 4.17., 4.18., 4.19., 4.20., 4.21., 4.22., 4.23., 4.24. ve 4.25., “Atatürkçülük” ünitesindeki 5.2., 5.5., 5.7., 5.8., 5.10., 5.11., 5.12., 5.13., 5.14. ve 5.15. kazanımlarıyla ilgili soru sorulmadığı tespit edilmiştir. II. TEOG sınavında sınavda sorumlu olunan 41 kazanımdan soru sorulmadığı görülmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

II. dönem TEOG sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sorularının ünite ve kazanım sayılarına göre dağılımını tespit etmek için yapılan betimsel analiz sonucunda elde edilen bulgular tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. 2013 – 2014 Eğitim Öğretim Yılı II. Dönem TEOG Sınavı T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Sorularının Ünitelere Göre Dağılımı

Ünite	Toplam Kazanım Sayısı	Soru Sorulan Kazanım Sayısı	TEOG Soru Sayısı	TEOG Soru Yüzdesi (%)
Bir Kahraman Doğuyor	6	2	2	10
Milli Uyanış: Yurdumuzun	8	3	3	15
Ya İstiklal Ya Ölüm!	7	5	6	30
Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	25	5	5	25
Atatürkçülük	17	5	4	20
Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ve Atatürk’ün Ölümü	5	0	0	0
Atatürk’ten Sonra Türkiye: İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası	12	0	0	0
Toplam	80	20	20	100

Elde edilen bulgulara göre II. dönem TEOG sınavında “Bir Kahraman Doğuyor” ünitesinden 2, “Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler” ünitesinden 3, “Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesinden 5, “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesinden 5, “Atatürkçülük” ünitesinden 5 olmak üzere, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programında yer alan 20 kazanım ile ilişkili sorulara yer verildiği görülmektedir. Ünitelerde yer alan kazanım sayıları ile o ünite başına düşen soru sayıları arasında farklılıklar vardır. Örneğin; II. dönem yapılan TEOG sınavında “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinde toplam kazanım sayısı 7 ve sınavda çıkan soru sayısı 6 iken, “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ünitesinde 25 kazanım olmasına rağmen sınavda çıkan soru sayısı sadece 5’tir. Yine “Atatürkçülük” ünitesinde öğrenciler 15 kazanımdan sorumlu olmasına rağmen çıkan soru sayısı 5’tir. Bu durumun, ünitelerden çıkan soru sayılarının kazanımlarla doğru orantılı olmadığını göstermesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. TEOG sınav soruları sınavların yapılacağı tarihe kadar işlenen öğretim programlarının belirlenen kazanımları esas aldığı için (MEB, 2013) “Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası” ve “Atatürk’ün Ölümü ve Atatürk’ten Sonra Türkiye: İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası” ünitelerinden soru sorulmamıştır.

SONUÇ

Sınavlar eğitimde yaşanan değişim ve gelişmeleri sayısal veriler ile bizlere sunmaktadır. Türkiye geçmiş yıllarla kıyaslandığında uluslararası sınavlarda kayda değer bir gelişme göstermiştir. Ancak Türkiye üst performans düzeyine ulaşmış öğrenci oranı bakımından OECD ortalamasının altında yer almıştır (MEBa, 2013). Ulusal ve uluslararası sınavlarda başarının artırılması için eğitim sistemi içerisinde yer alan öğrenci kazanımlarının tüm öğrencilere eşit bir şekilde kazandırılması gerekmektedir.

TEOG sınavının en belirgin özelliği öğrencilerin başarısını kısa bir zaman diliminde gerçekleştirilen bir sınava dayalı olarak ölçmemesidir. Geniş bir zaman sürecinde öğrencilerin performansları ve ortaöğretim başarıları değerlendirilmekte, öğrencilere telafi imkânı sağlanmakta, sınav kaygısı en aza indirilmektedir. TEOG sınav soruları kazanım ölçme amacının yanı sıra uluslararası sınavlarda olduğu gibi öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını gündelik hayata ve okul hayatına aktarma potansiyelini ölçmeye yönelik de olmalıdır.

TEOG sınavında I. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yer alan 20 soru, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Programı’nda yer alan toplam 14 kazanımdan 13 tanesi ile ilişkili olarak sorulmuştur. II. dönem TEOG sınavında sınav konularının kapsadığı Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Programı’nda yer alan 66 kazanımdan 20 tanesi ile ilgili soru öğrencilerin karşısına çıkmıştır. Yapılan analiz sonucunda I. ve II. dönemde sorulan soruların kazanımları kapsadığı, ancak ders saati ve konular açısından değişken bir yapıda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Birinci (2014) ve Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci ve Karamustafaoğlu’nun (2015) çalışmalarında benzer sonuçlara ulaşılmıştır. “Ya İstiklal Ya Ölüm!” ünitesinin ders saati ve kazanımı “Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar” ve “Atatürkçülük” ünitelerinden daha az olmasına rağmen sorulan kazanım sayısı aynıdır. Bu durum kazanımlar arasındaki homojen yapı dengesini bozmaktadır.

I. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde soruların %70'inin "Milli Uyanış: Yurdumuzun İşgaline Tepkiler" ünitesine ait olması soruların kapsam geçerliliğinin azalmasına neden olmaktadır. "Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası" ve "Atatürk'ün Ölümü ve Atatürk'ten Sonra Türkiye: İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası" ünitelerinden soru sorulmadığı görülmektedir. Bu bulguların gerek öğretmenler gerekse bu sınava tabi olan öğrenciler açısından büyük bir önem taşıdığı düşünülmektedir.

TEOG sınavındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların kazanım temelli olarak değerlendirilmesi kapsamında yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında aşağıda belirtilen önerilerde bulunulabilir:

1. TEOG sınavında yer alan soruların ünitelere dağılımı, ünitelerde yer alan kazanım sayılarıyla doğru orantılı olmalıdır. MEB soru hazırlama komisyonlarının bu durumu dikkate almaları uygun olacaktır.
2. Aynı kazanımdan birkaç soru sormak yerine, kapsam geçerliliğini arttırmak için değişik kazanımlardan soru sorulabilir.
3. TEOG sınav sorularının, öğrenci başarılarının uluslararası platformda değerlendirildiği PISA sınavındaki okuma becerilerini ölçen soru tiplerini destekleyecek tarzda hazırlanmasının, ülkemizin başarısının uluslararası alanda artması açısından uygun olacağı düşünülmektedir. MEB soru hazırlama komisyonlarının bu durumları dikkate almaları uygun olacaktır.
4. Öğrencilerin TEOG sınavına çalışırken kazanım odaklı çalışmaları sınav başarılarının artmasına olumlu katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Bal, Ö. (2011). "Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Başarısında Etkili Olduğu Düşünülen Faktörlerin Sıralama Yargıları Kanunuyla Ölçeklenmesi." *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme*, 2(2):200-209.
- Başol, S., Yıldırım, T., Koyuncu, M., Yıldız, A., ve Evirge, Ö.F. (2012). *8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim.
- Bender, M. T. (2005). "John Dewey'in Eğitime Bakışı Üzerine Yeni Bir Yorum." *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1):13-19.
- Binbaşıoğlu, C. (1991). *Genel Öğretim Bilgisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Birinci, D. (2014). "Merkezi Sınavda İlk Deneyim: Matematik Dersi." *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları*, 3(2):8-16.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çepni, S. ve Çil, E. (2010) *Yeni Fen ve Teknoloji Programları (4-8): Planlama, Uygulama ve SBS ile İlişkilendirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çömlekçi, N. (2001). *Bilimsel Araştırma Yöntemi ve İstatistiksel Anlamlılık Sınamaları*. Eskişehir: Bilim Teknik Yayınevi.
- Demirel, Ö. (2008). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2012). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Doğan, N. ve Sevindik, H. (2011). "İlköğretim 6. Sınıflar İçin Uygulanan Seviye Belirleme Sınavının Uygunluk Geçerliliği." *Eğitim ve Bilim*, 36(160):309-319.

Eğitim Reformu Girişimi, (2013). Yeni Ortaöğretime Geçiş Sistemi Üzerine Değerlendirmeler. http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/ERG_OrtaO_gecis_politika_notu.pdf adresinden 18.12.2014 tarihinde alınmıştır.

Erdoğan, İ., Çiftçili, V. ve Meşeci-G. F. (2010). *SBS Sonuçlarına Göre İşte İlköğretim*. İstanbul: Kitapsal Basın Yayın.

Ergün, M. (1994). *Eğitim Sosyolojisine Giriş*. Ankara: Ocak Yayınları.

Gözütok, F.D. (2003). "Türkiye'de Program Geliştirme Çalışmaları." *Milli Eğitim*, 160. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/160/gozutok.htm> adresinden 24.12. 2009 tarihinde alınmıştır.

Karabacak, K. (2010). *Seviye Belirleme Sınavları'nın Eğitimde Ortaya Çıkardığı Açmazlar*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Karadeniz, O., Er, H. ve Tangülü, Z. (2014). "8. Sınıf Öğrencilerinin SBS'ye Yönelik Metaforik Algıları." *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(15):64-81.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma ve Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kaşıkçı, Y., Bolat, A., Değirmenci, S. ve Karamustafaoğlu S. (2015). "İkinci Dönem Teog Sınavı Fen Ve Teknoloji Sorularının Bazı Kriterler Göre Değerlendirilmesi." *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1):225-232.

Kutlu, Ö. (2003). "Cumhuriyetin 80. Yılında: Ölçme ve Değerlendirme." *Milli Eğitim*, 160: 117-139.

MEB (2006). *Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Programı*. Ankara: Milli Eğitim Yayınevi.

MEB, (2011). *PISA Türkiye*. Ankara: MEB Yayınevi.

MEB, (2012). *İlköğretimden Ortaöğretime Ortaöğretimden Yükseköğretime Geçiş Analizi*. Ankara: MEB Gazi Mesleki Eğitim Merkezi Matbaası.

MEB, (2013). *Teog, Sıkça Sorulan Sorular*, <http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyuruayrinti.asp?ID=10519> adresinden 24.10.2014 tarihinde alınmıştır.

MEB, (2013a). PISA 2012 Ulusal Ön Raporu, http://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_12/13053601_pisa2012_ulusal_n_raporu.pdf adresinden 26.01.2015 tarihinde alınmıştır.

MEB, (2013b). 2013 – 2014 Eğitim Öğretim Yılı 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konu ve Kazanımlarının Çalışma Takvimine Göre Dağılım Çizelgesi, http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/21/15/730504/icerikler/merkezi-sistem-ortak-sinav-calisma-takvimleri_756249.html adresinden 22.12.2014 tarihinde alınmıştır.

- Öztürk, H. (2011). *Türkiye’de Ortaöğretim Kademesi İle İlgili Son On Yıldaki Sayısal Değişmeler (2002-2009)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Pirls, (2003). http://yegitek.meb.gov.tr/dosyalar%5Cdokumanlar%5Culuslararası/pirls_2001_ulusal_raporu.pdf.
<http://timss.meb.gov.tr/> adresinden 22.11.2014 tarihinde alınmıştır.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. Çev., D. Bayrak, B. Aslan ve Z. Akyüz. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Sadioğlu, Ö. ve Bilgin, A. (2008). “İlköğretim Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Becerileri İle Cinsiyet ve Anne-Baba Eğitim Durumu Arasındaki İlişki.” *Elementary Education Online*, 7(3):814-822.
- Sünbül, A. M. (2011). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Timss, (2013). http://timss.meb.gov.tr/wp-content/uploads/Tanitim_Kitapcigi.pdf adresinden 24.12.2014 tarihinde alınmıştır.
- Ülker, S. (2014). *T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 8 Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Semih Ofset.
- Yakar, L. (2011). *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin SBS Puanları ve Akademik Başarı Puanları Değişimlerinin İzlenmesi ve SBS Puanlarının Kestirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Yeşilyurt, E. (2012). “Fen ve Teknoloji Dersinde Kullanılan Ölçme Değerlendirme Yöntemleri ve Karşılaşılan Güçlükler.” *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(2), 1183-1205.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Ortak Sınavlar e-Kılavuzu, (2013).
http://www.meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2013/kilavuz/2013_OGES_Klvz.pdf adresinden 17.10.2014 tarihinde alınmıştır.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Examinations are the system which choices are made in the justice process, which protects the supply-demand balance, which controls the degree of impact of education system. Examination systems of which purposes are different from one another are available in Turkey. The number of students is a lot but the number of qualified school is a few. Therefore, the placement process and transition to secondary education is made with central testing system by the Ministry of Education. Teog exam has been implemented since the 2013-2014 academic year. Teog is the transition to secondary education exam which measures student’s achievement based on performance on the basis of process. The purpose of this study is that the questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism in I. and II. period of 2013 -2014 academic year in TEOG which students are

implemented for the transition to the secondary school are examined according to different variables and outcomes for the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course.

The desired sub-problems to investigate depending on the intended purpose in the study can be summarized as follows:

1. Which topics and outcomes were 1st semester TEOG exam questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism asked?
2. What is the distribution of the number of units and the acquisition of the 1st semester TEOG exam questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism?
3. Which topics and outcomes were 2nd semester TEOG exam questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism asked?
4. What is the distribution of the number of units and the acquisition of the 2nd semester TEOG exam questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism?

Method

This study which TEOG exam questions of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism in 1st and 2nd semester were examined on the basic of outcomes is with screening model and has been designed descriptive. A situation which continued in the past or continues now is described as that in scan models. The document researching method commonly used in qualitative research was used in this study. In document analysis method, analysis of written and printed materials that provide information regarding the topics explored is available. Documents can only be the source data. Thus, there is no need to make observations or interviews in research.

The first period common exams of TEOG which began to be implemented in 2013-2014 academic year are conducted at 28 to 29 November 2013 and the second term partner exams are conducted at 28-29 April 2014. Research data were reached using the following documents: teoge I and II. period of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course questions (the oges.meb.gov.tr), 8th Grade Curriculum (Ministry of Education, 2006), 8th Grade Textbook Revolution History and Kemalism Republic of Turkey (Ülker, 2014) and 8th Grade the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism Teacher's Guide Book (Başol, Yıdırım, Koyuncu,Yıldız, Evirge, 2012). Content validity study in related to questions of a total of 40 of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism in 1st and 2nd period TEOG exam implemented in 2013-2014 was conducted. Research data has been analyzed according to scanning related the field of literature and "question survey form" prepared by contacting the opinion of three experts. In the questions examination form, the unit to which it belongs, the matters covered in the unit, measured in the subject to gain the desired unit in the total number of recovery and the recovery time course of time the subject has been determined. In this study, a qualitative research, a field expert has been consult for expert examination in order to ensure consistency

reliability. After completion of the classification, results of the evaluation were examined by experts and 90% of the data was found to be consistent.

Results and Interpretation

According to the results of analysis; questions related to 13 outcomes in total, 5 from the "A Hero is Born" unit for 20 questions in 1st period TEOG exam, 8 from the "National Awakening: our country's response to the invasion" unit, are available. Questions about 13 of 14 acquisition in relation to "A Hero is Born" and "National Awakening: Response to our country Invasion" units, have been determined that included in 8th Grade Teaching Program related to The Republic of Turkey Revolution History and Kemalism Courses (2006).

In the 2nd period TEOG exam, questions about 20 of 66 acquisition including in the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism Language Teaching Program, 2 from "A Hero is Born" units, 3 from "National Awakening: our country's response to the invasion" unit, 5 from the "either independence or death!" unit, 5 from "Modern Turkey from steps forward" unit, 5 from "Kemalism" unit have been determined that included in. Although 66 outcomes are in the program, questions covering 20 of them have been asked. As TEOG exam questions are based on outcomes set of processed curriculum until examinations performing date (Ministry of Education, 2013), "Atatürk Turkish Foreign Policy" and "Death of Atatürk and Atatürk from then Turkey: the Second World War and after the" question of the unit were not asked.

The Result

The most prominent feature of TEOG examination examines student's performance and school achievement in a large period of time, providing students with the opportunity to compensate for the download and test anxiety to a minimum. In TEOG exam, 20 questions in the 1st period of Revolution History of Turkish Republic and Kemalism, was asked in relation to 13 outcomes of 14, in total, in the test program. Questions in relation to 20 of the 66 acquisition in 20 questions on 2nd period the test of The Revolution History of Turkish Republic and Kemalism course questions, have come to the attention of the students in the program. According to the results of analysis, it has reached the conclusion that the questions asked the 1st and 2nd period have covered outcomes, but they have a variable structure in terms of the lessons and topics. Birinci (2014) and Kaşıkçı et al (2015) found similar results in their work. Although lesson time and outcomes of "Freedom or Death!" unit are less than these of "Modern Turkey steps forward" and "Kemalism" units, the number of outcomes for the questions are the same.